

ממשלת ישראל תגיש לארצות-הברית את הצעותיה לי נכי פיתרון המצב במרחב. יחד עם הסכמתה שלא לפלוש לירדן, תדרוש ישראל ערבויות מסוימות, נגד הכיתור הערבי. היא תודיע לווינגטון, כי אין די בהבטחות בכתב או בעל-פה, אותן נתן נשיא ארצות-הברית, בדבר הגנה על ישראל מפני התקפה ערבית. הדרישה הממשית: ציוד צה"ל בנשק אמריקאי חדיש — תוך כדי מתן אפשרות לארצות-הברית לפקח על השימוש בנשק זה. בנגוריון אף יהיה מוכן להציע לארצות-הברית לשלוח יחידות,

על פי העקרון לפיו פועל כוח-ההצדקה של האו"ם, כדי לשמש חייק ממשתי בין ישראל והערבים. הוא גם יציע שצי ארצות-הברית בים התיכון יונחה להת- ערב מיד נגד כל מיתקפה ערבית.

הממשלה תנצל את הי מתיחות שנוצרה עקב המשי בר בירדן, כדי להטיל מיסים חדשים. הדבר ייעשה כמעט מיד לאחר מיפגן הנשק היקר של יום העצמאות, תוך הסעמת הצרכים הבטחוניים של צה"ל. מאידך, ייתכן כי יסתבר שרכי- שת מסוטי מראו"3 לא הכבידה על התציב המדינה, במלוא המחיר הנקוב.

גברו סיכוייו של אהרון כהן להשתחרר לפני תום ריצוי מאסרו. אחת מנקודות-ההסכם בין מפא"י ומפ"ם, במיקרה שזו תבטיח להצביע בעד מועמד מפא"י לנשיאות, נוגע למתן חנינה לכהן.

צפוי משבר על רקע חלוי קת כספי השנור למפלגות. גיד בר הסכנות, אריה לייב פינקוס, הגיע לכלל חסונה, שיש לצמצם את החלק המופרש מכספי המגבית היהודית ה- מאוחדת למען קרנות המפלגות בישראל. הסכום המופרש עתה על עשרה מיליון דולאר לשנה, והוא מוצא על- ידי המפלגות בעיקר לכיסוי גרעונות העיתונים היומיים וכתבי-העת שלהן. פינקוס יעלה שתי הצעות: להקטין את הסכום; להמציא את ההקצבה החדשה ישר ל"מוסדות הקונסטרקטיביים" של המפלגות, שלכאורה למענם הופרש כל הזמן כסף זה.

ראש שירות התעסוקה של משרד העבודה, זלמן מילי שטיין, שנעצר בשעתו והושי עה מתפקידו, ואשר התיק נגדו נמגר מחמת התיישנות העברי רות שיוחסו לו — לא ישוב לי עבודתו. הוא יתפטר, בהסכמת הנהלת משרד העבודה.

ייודע לך כי בהתערבותו האישית של שר הפנים, משה חיים שפירא, הסכים היועץ המשפטי למגור תיק פלילי שי נפתח נגד אחד החברים הכולי טים במפר"ל, העומד בראש מוסד חינוכי בשרון. בדיקה שיג רתית ניתנה איסדרים בניהול מוסדו והוצאת כספים בסענות שוא, וכן חש- כונות מזויפים מכמה משרדים ממשל- תיים. הנימוק העיקרי: האיש לא הנהה מעבירות אלה באופן אישי, אלא עשה אותן רק למען המוסד.

אבא אבן יבקש ממפא"י לשחררו מתפקידו כשר החיי נוך והתרבות, אף כי יסכים להמשיך לכהן כשר לא תיק. נימוקו: צרכי מכו וייצמן דורשים חלק ניכר מזמנו, בארץ ומחוצה לה, דבר המגביל את יכולתו לספק בבעיות הי קשות של החינוך.

המוסד לביקורת של מפא"י יתבע מכמה ראשי עירויות, חברי מפא"י, להסביר את מקור התעשרותם. הדחיפה ניתנה על- ידי פירסומי העולם הזה, בדבר עסקי הקרקעות שנעשו בחסות ראשי ערים אלה.

מוסד אחר, אליו יופנה חוד הביקורת של מרכז מפא"י: דפוס המפלגה בתל-אביב. עד היום מוסיפים לנהל את הדפוס כמה אני שים, שהיו ידועים בעבר כתומכיו הנהגים של פנחס לבון. לאחרונה הועלתה הסברה, כי החוגים הפועלים בהשראת לבון מנצלים את עמדתם זו לקידום פעילותם.

העם רצה יום העצמאות

„אז עמדנו דום לזכר הנשיא היקר בן-צבי, שהרגו אותו הגרמנים, וזה נקרא יום-השואה, מפני שאז נפלו המון חילים שלנו במל- חמת-השיחרור והם היו גיבורים ולחמו נגד

הנשיא בן-צבי ולזכר חללי צה"ל. אירועי פסח, יום-השואה, אבל הנשיא, יום העצמי- את והאחד במאי יצרו סמיך של גרמנים ואנגלים, תורכים וערבים, מיצרים של פרעה ומצרים של „עבדולנאצר“. חוט השני בכל הסיפורים: כולם רדפו, רודפים וירדפו אתנו; כולם רצו, רוצים וירצו לי השמידנו.

דייסה אחת. ספק אם דייסה זו מה נכת אדם ישראלי מאוון, המכיר בערך מדוי- גמו — או רק מאסוכיטיס.

השנה היתה הסכנה חמורה שבעתיים, אח- רי שממשלת ישראל רצחה בדם קר את יום- העצמאות, ששימש בשנים קודמות כציר מרכזי והוזקר מתוך ים החגים והתענינות. ביטול תגינות העצמאות, בגלל תפיסה מוטעית של נוהלי אבל לאומי, נתן השבוע את אותותיו.

אפשר היה לסיים את אבל הנשיא ביום הזכרון לחללי צה"ל, לקיים למחרת היום את יום-העצמאות במלואו ובמועדו. אפשר היה גם לדחות את יום-העצמאות כולו ליו- מיים, לקיימו ביום האחד-במאי, בו מתבטלים המוני ישראל ממלא. אך קיום יום-העצ- מאות ללא דחת-העצמאות, ועריכת מיצעד צבאי ללא שימחה, גרמו לסיום עונת האירו- עים ללא שיא בריא, בנימה עגומה של אכזבה וחוסר-סיפוק.

ראש הממשלה

החבר הצעיר

האלפים שהתקבצו סביב דויד בנגוריון, שעה שנושא את נאום-הספר הרישמי על אירונו של יצחק בן-צבי (ראה כתבה). לא שמעו מילה מדבריו. אך לרוע מזלו של ראש הממשלה שודר הנאום גם ברדיו — ורבבות מאזרחי המדינה שמעו כל הגה שיצא מפיו.

הם הקשיבו לאחד נאומי-ההספר המוד- רים ביותר בתולדות המדינה. כי שתי חמישיות מן הנאום הוקדשו לדיד בן- גוריון עצמו. כשיצחק בן-צבי משמש בקר שי קולר לתלות בו את דברי-השבח העצ- מיים. כדי להבליט את הירדותו עוד יותר, הצטעע ראש-הממשלה ולא דיבר על עצמו בגוף ראשון, אלא בגוף שלישי, כמו יוליוס קיפר. ראש-הממשלה בן ה'67 יצר לעצמו כינוי חדש: „החבר הצעיר“.

עדידות הבורה. סיפר בנגוריון, בין השאר, על עלילותיו של עצמו:

„בגלל התפרצות מלחמת-העולם הראשו- נה, חזר בן-צבי לירושלים, וכשראה שרוב תושבי הארץ הם נתינים זרים... יסד ועד להתעתמנות, ופעל לטובת התאזרחות היהודים הזרים, למען לא יגורשו מהארץ. הוא, יחד עם חברו הצעיר פנה למפקד התורכי של ירושלים, זכי ביי, בהצעה לה- קים מיליציה יהודית אשר תגן על ירושלים, במקרה של מלחמה, והצעתו נתקבלה... גמאל פשא, שהיה מפקד הצבאות העותומי- נים בחזית הדרומית ציחה לפרק את המי- ליציה, והחל במסע דיכוי ועונשים נגד התנועות הלאומיות באיזור זה — בקרב ערבים ויהודים. כמה מנהיגים ערבים בכירות נתלו על ידו; וזה היה עלול להיות גורלם של מנהיגים יהודים בארץ... המנהיגים היהודים ניצלו בחייהם אבל לא בחופשתם.

„בן-צבי וחברו הצעיר נעצרו ונחקרו ר- הושמו במאסר בירושלים. כסטודנטים ב- אוניברסיטה תורכית הוקלו תנאי מאסרם, ובמשך היום היו יכולים להתהלך חפשי בסריא — בחצר בנייני-הממשלה, שבו היה גם המאסר, ואף לקבל אורחים במשך היום... בישיבות אלה, שנתקיימו במאסר הוחלט על-ידי שני האסירים, שאם תצא עי- ליהם גזירת גירוש ילכו לאמריקה — ויארגנו תנועה חלוצית, ואם אמריקה תצ- טרף לבעלי הברית למלחמה בגרמניה וב- תורכיה — יקומו לגיון יהודי בצבא הא- מריקאי להילחם על כיבוש הארץ ושחרורה.

„ואימנם יצאה כעבור זמן-מה גזירת גי- רוש על יצחק בן-צבי וחברו, והם הושבו באוניה הולכת למצריים, וכשבאו לאלכסנ- דריה נאסרו על-ידי השלטונות הבריטיים כנתינים אויבים, ושוב רק בהתערבות הי קונסול האמריקאי הוצאו לחופשי — ויצאו לארצות-הברית.“

• בפניו הזחיר בשבוע שעבר העולם הזה (1337), כעתון יחיד במדינה.
• בנגוריון שכח לציין כי שיחרורו באלכסנדריה ניקנה בכסף, על-ידי קון פד- יון-שבויים של מצריים, הקונסול האמרי- קאי סיפק רק יזה.

הצעה לאנדרטה לזכר יצחק בן-צבי ז"ל

האנגלים, בגטו וארשה, והיו שם גם הער- בים, ואחר-כך ראינו מירואים והחילים צע- יד...“

כך סיפר השבוע תלמיד היפאי. הוא לא היה יוצא-דופן: רבבות ילדי הגנים ותלמידי כיתה א' בארץ היו מבולבלים לחלוטין מסיפורי השואה, המאבק נגד הבריטים, יצי- את מצריים ומלחמת-העצמאות, אליהם נוספו פה ושם גם סיפורים על הסולידריות של מעמד הפועלים הבינלאומי.

תוך שבוע אחד הם עמדו דום שלוש פע- מים — לזכר חללי השואה והמרד, לזכר